

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków
e-mail: sekretariat@krir.pl
www.krir.pl

Warszawa, 2023-04-21

KRIR/KK/507/23

Pan Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Prezesa Wojewódzkich Izb Rolniczych w pełni popierając protesty rolników, mając na względzie rozwiązanie kryzysu zbożowego oraz kryzysu na pozostałych rynkach artykułów rolno-spożywczych w Polsce w celu zabezpieczenia dochodów rolników, przekazują Panu Premierowi do pilnej realizacji postulaty samorządu rolniczego.

- 1) Pilne podjęcie, w sposób formalny, działań krajowych i na forum organów UE oraz zaangażowanie innych krajów w celu przywrócenia ceł na ukraińskie artykuły rolno-spożywcze.

W tym celu należy:

- wprowadzić cła (z propozycją, aby 20% z cła stanowiło dochód budżetu państwa, a 80% przeznaczone było na pomoc dla Ukrainy) i zaprzestać *procedowania projektu ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie tymczasowej liberalizacji handlu będącej uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony*, które przewiduje na kolejny rok do 5 czerwca 2024 r. zawieszenie stosowania cła oraz zniesienie ograniczeń ilościowych dwóch kategorii produktów:
    - owoców i warzyw objętych systemem cen wejścia,
    - produktów rolnych i przetworzonych produktów rolnych objętych kontyngentami taryfowymi,
  - objąć ukraińskie produkty rolno-spożywcze jako produkty wrażliwe, które przekraczają granicę i wjeżdżają na teren Polski systemem SENT przez Krajową Administrację Skarbową, czyli pełnym monitoringiem,
  - ujawnić wszystkie firmy zajmujące się skupem zbóż i rzepaku z Ukrainy, a tzw. zboże techniczne wykorzystać zgodnie z przeznaczeniem; jeśli sprzedane zostało na cele konsumpcyjne zastosować surowe kary w stosunku do podmiotów sprzedających i kupujących,
  - wprowadzić wysokie kary dla nieuczciwych krajowych podmiotów skupujących ukraińskie zboże, by tranzyt faktycznie był tranzytem,
  - należy rozważyć monitoring trwających umów z dostawcami z Ukrainy na sprzedaż produktów rolno-spożywczych,
  - wprowadzić ciągłe i pełne badania fitosanitarne, pozostałości pestycydów, mykotoksyn i badania weterynaryjne produktów rolno-spożywczych, które wpływają na obszar Polski,
  - zabezpieczyć porty w Polsce dla eksportu nadwyżki polskiego zboża z magazynów – tranzyt ukraińskich produktów rolno-spożywczych powinien odbywać się drogą lądową. Prowadzenie tranzytu winno się odbywać w sposób nie blokujący możliwości zbytu polskiego ziarna.
- 2) Należy zabezpieczyć środki finansowe z budżetu UE i budżetu krajowego w kwocie minimum 10 mld zł na rekompensaty dla gospodarstw rolnych produkujących zboża (również na cele paszowe), rzepak, owoce miękkie, produkcję sadowniczą i warzywniczą.
  - 3) Należy szybko i jednoznacznie określić i podać do publicznej wiadomości rolników rozwiązania prawne umożliwiające wypłatę rekompensat za poniesione straty w przeliczeniu na 1 ha na podstawie wniosków o dopłaty bezpośrednie złożone do ARiMR w 2022 r.

- 4) Należy wprowadzić w trybie pilnym skup zboża od polskich rolników przez Holding Polska Grupa Spożywcza.
- 5) Holding Polska Grupa Spożywcza powinien postawić nowe elewatory pozwalające na przyjęcie ziarna od producentów nie posiadających magazynów.
- 6) Należy wdrożyć program dopłat dla podmiotów gotowych odpłatnie przechować ziarno.
- 7) Aby zabezpieczyć rolników przed kryzysem w dłuższej perspektywie, należy pilnie rozpocząć budowę Portu zbożowego (np. na terenie Euro portu w Gdańsku) o dużej przepustowości, z infrastrukturą kolejową – zamiast inwestować w budowę Centralnego Portu Lotniczego, który z pewnością pochłonie znaczne środki finansowe. W tym celu należy przekierować środków budżetowe z CPK na budowę portu zbożowego. Taka inwestycja da polskim rolnikom szansę na sprzedaż swojego zboża po konkurencyjnej cenie, co z kolei przyczyni się do rozwoju i przetrwania polskiego rolnictwa oraz poprawy sytuacji gospodarczej kraju. Potrzeba budowy portu wynika z faktu, że do czasu wojny Rosji na terytorium Ukrainy, transport zboża z zachodu Ukrainy odbywał się przez port morski w Kłajpedzie przez Białoruś. Budując port w Polsce można osiągnąć powstanie nowego szlaku eksportu ukraińskiego zboża do Afryki, co będzie szansą rozwoju dla Polski.
- 8) Należy rozwijać, jako bufor nadwyżek zbóż i rzepaku, system produkcji biopaliw w oparciu o Holding Polska Grupa Spożywcza i PKN Orlen.
- 9) Należy rozwijać i dofinansować np. z KPO budowę biogazowni na kiszonkę z kukurydzy.

Aby poprawić sytuację finansową gospodarstw rolnych należy:

- pilnie wprowadzić zmiany legislacyjne w Planie Strategicznym dla WPR, dotyczące systemu przyznawania dopłat bezpośrednich, który wymaga bezwzględnego uproszczenia procedur i zasad. Obniżone stawki w stosunku do lat ubiegłych już pogarszają sytuację finansową gospodarstw,
- zwiększyć do kwoty maks. 80% II filara WPR ze środków z budżetu krajowego, które przeznaczone są na rozwój gospodarstw rolnych,
- stworzyć linie kredytowe dla gospodarstw rolnych z dopłatami z budżetu państwa na poziomie 2%,
- stworzyć prawdziwe programy restrukturyzacyjne dla zadłużonych gospodarstw rolnych.

Uwzględnienie powyższych propozycji umożliwi złagodzenie trudnej sytuacji polskich rolników.

Pozostajemy do dyspozycji Pana Premiera w sprawie wprowadzenia satysfakcjonujących rozwiązań.

W imieniu Prezesów Wojewódzkich Izb Rolniczych

Z poważaniem

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Wiktor Szmulewicz